No. 2354 Zaterdag 16 Februari 1929. 46ste Jaargang

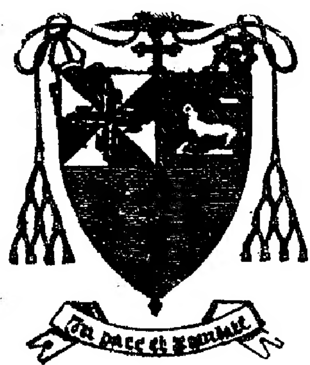
AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Fr. Michael Gregorius Vuylsteke

van de Orde der Predikheeren,

door de gratie Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel

Titulair Bisschop van Charadrus en Ap. Vic. van Curaçao,

Huisprelaat van Zijne Heiligheid,

Assistent Bisschop bij den Pauselijken Troon

en Romeinsch Graaf,

aan de Priesters en Geloovigen van zijn vicariaat,

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Beminde Geloovigen!

Wij hebben deze gelegenheid, die Ons ieder jaar bij het aanbreken van den [illegible]tijd wordt geboden om een vermanend woord tot U te richten, willen afwachten [illegible] U op eene ernstige tekortkoming te wijzen.

Wij hadden gemeend, dat het niet noodig zou zijn. Maar hierin zijn Wij teleurgesteld. Deze teleurstelling betreft wel niet U allen, maar toch een groot aantal Uwer.

Velen Uwer luisteren naar de waarschuwingen en vermaningen Uwer priesters. Zij beschouwen hen als degenen door God zelf over hen aangesteld om hun de Goddelijke wetten te verklaren en toetelichten.

Maar menigeen slaat op die vermaningen geen of weinig acht. En dat zijn nog wel diegenen, die voor brave Katholieken wenschen door te gaan, trouw de H. Mis bijwonen en de Sacramenten van Biecht en H. Communie meermalen ontvangen.

Van hen die hun godsdienstplichten niet waarnemen, geen kerk bezoeken, noch de H.H. Sacramenten ontvangen, kan men van zelf niet verwachten, dat zij naar de stem van den priester zouden luisteren. Zij sluiten zich zelf buiten de gemeenschap der geloovigen.

Maar zooveel anderen wenschen voor goede Katholieken doortegaan. Zij beschouwen zich als ware kinderen van hunne Moeder de H. Kerk. Zij wenschen aan hun godsdienstplichten te voldoen, en de genaden der H.H. Sacramenten te ontvangen.

Maar met dat al gehoorzamen zij niet aan de stem hunner herders, die hen wijzen op hunne tekortkomingen en fouten. Op hen past het woord van den H. Paulus, dat zij wel een schijn van godsvrucht hebben, maar hare kracht verloochenen. (Tim 2. III. 5.)

En onder die tekortkomingen noemen Wij hier het gebrek aan Christelijke zedigheid in de kleeding. En het zijn juist de vrouwen en jeugdige personen, die in die deugd moesten uitschitteren, die het meest misdoen.

Geen enkele deugd wordt zoo zeer door den H. Paulus aangeprezen als de zedigheid. Hij wilde zelfs niet, dat wat er tegenover staat zou genoemd worden, zooals het heiligen betaamt. (Eph. V. 3.) Hij verlangde, dat de Christenen zouden uitblinken in zedigheid en door die deugd een tegenstelling vormen met de wuftheid der heidenen. Waar bestaat die tegenstelling heden ten dage onder de Christenen? Zij doen in alles, wat met de zedigheid in strijd is, om het hardst met de heidenen van onzen tijd mee. Ten minste in de kleeding. Het is er verre vanaf, dat hunne zedigheid bij alle menschen bekend is. In een gezelschap zou het moeielijk zijn de Christenen van de heidenen te onderscheiden uit de kleeding.

Het ergste is, dat zelfs in het Godshuis die onbehoorlijkheid is doorgedrongen. Wat zou de H. Paulus zeggen, als hij de kleeding zag, waarmee sommigen het wagen in onze kerken te verschijnen, aan het H. Misoffer deelnemen, ja zelfs in die kleeding durven naderen tot de H. Communie?

Hij zou hun zeggen: Het huis Gods is een huis des gebeds, maar gij hebt er een theater van gemaakt.

De H. Paulus verbiedt de vrouwen met ongedekt hoofd bij de H. H. Geheimen tegenwoordig te zijn uit eerbied voor de Engelen, die het altaar omgeven. Maar wat zou die vurige Apostel doen, zoo hij getuige was van de wijze waarop in onze tijden de vrouwen ter kerke gaan om tegenwoordig te zijn bij de herhaling van het Offer des Kruises? In heilige verontwaardiging zou hij grijpen naar de geeselkoorden en den Zaligmaker volgen in Diens optreden tegen de koopers en verkoopers in den tempel, en Diens woord herhalen, dat het beter ware, dat een molensteen aan hun hals werd gebonden, en zij in het diepst der zee werden neergeworpen.

De H. Joannes Chrysostomus zegt van die soort kleeding, dat de duivel ze uitgevonden heeft om de zielen te verderven, en vergelijkt ze met de kleeding van personen met wie niemand Uwer zou willen vergeleken worden.

Op dezelfde manier hebben Uwe herders de schuldigen meermalen en ernstig vermaand, en gedreigd hen in de kerk en zeker aan de Communiebank niet langer te dulden. Velen hebben geluisterd. Maar nog zijn er die aan de vermaningen van hunne herders geen gehoor geven.

Geen wonder, dat Ons klachten bereiken, en men Ons verzocht heeft aan die onbehoorlijkheden een eind te maken.

Uwe herders doen niet meer dan hun plicht. Zij hebben er voor te waken, dat de heiligheid van het huis Gods bewaard blijft. Zij hebben er voor te waken, dat niemand, en zeker niet in den tempel des Heeren, een slecht voorbeeld geeft. Zij hebben er bovenal voor te waken, dat niemand geergerd wordt op de wijze waarop dit geschiedt door ongepaste kleeding. De schuldigen mogen zelf al niet inzien, dat ze een slecht voorbeeld geven en een ergernis zijn; ze mogen de bedoeling om ergernis te geven verre van zich afwijzen, aan Uwe priesters staat het te beoordeelen, of die ergernis werkelijk gegeven wordt. En daar behoeft niemand aan te twijfelen. Van zooveel zijden en op zooveel verschillende wijzen, door Pausen en bisschoppen, priesters en leeken is zoo menigmaal op het onbetamelijke der moderne kleeding gewezen, dat geen Christen haar nog zal durven verdedigen.

Wie ook schuldig zijn, dat zijn de moeders, die haar dochter van jongs af aan die mode gewennen, en zoodoende haar begrip van zedigheid verstompen. Ze zijn even schuldig als iemand, die zijn kind zou toestaan sterken drank te gebruiken. En als het een dronkaard geworden is zich beklaagt, dat het niet meer van den drank is af te brengen.

Luistert hiernaar, moeders, die nu nog iets te zeggen hebt over uwe jeugdige dochters. Van jongsaf aan kunt gij, en moet gij haar gewennen aan een zedige kleeding. En als gij dat niet doet, zijt gij schuldig aan de ergernis, die zij later zullen geven.

Luistert naar de woorden van de H. Schrift, waarin de schoonheid wordt geroemd van een kuisch en zedig geslacht. Sap. IV. I. Die inwendige schoonheid, die door een zedig gedrag naar buiten uitstraalt, is het kostbaarste, wat gij uwen dochters kunt nalaten, want zij is meer waard dan rijkdommen of uitwendige schoonheid. Die inwendige schoonheid, bestaande in zedigheid, kuischheid en reinheid, noemt de H. Paulus onder de vruchten d. w. z. de werkingen van den H. Geest, zonder welke wij niet aan Christus kunnen toebehooren, noch in dit leven noch in het toekomstige. (Gal. V. 22.)

Niet alleen dus om verdere ergenis te voorkomen, maar ook om U te toonen, hoezeer onze Moeder, de H. Kerk, er op uit is, bij hare kinderen ook de uiterlijke zedigheid aantekweeken, vermanen Wij U allerdringendst in de kerk en aan de Tafel des Heeren in een kleeding te verschijnen, die geen reden tot klagen geeft noch aan uwe Herders noch aan Uwe medegeloovigen. Wanneer Ons echter opnieuw klachten mochten bereiken, zullen Wij Ons genoodzaakt zien strengere maatregelen voorteschrijven.

Al wie prijs stelt op den naam van gehoorzaam kind van onze Moeder, de H. Kerk, en op den naam van zedig en rein Christen, zal, vertrouwen Wij, naar Onze vermaning luisteren.

Toont Gij allen, B. Ch., dat Gij aan Christus toebehoort, en dat Gij, vooral in dezen H. Vastentijd, Uw vleesch met zijne ondeugden en begeerlijkheden gekruisigd hebt. Onderhoudt de Vasten in zoover Uwe krachten het toelaten, en vult het ontbrekende aan door gebed en aalmoezen. Bidt voor Uwe geestelijke en wereldlijke overheden, die rekenschap moeten afleggen van Uwe zielen; voor onze geliefde Vorstin en geheel haar Koninklijk Huis.

En zal dit Ons herderlijk schrijven op Zondag Quinquagesima in alle kerken en kapellen op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven te Curaçao den 10n. Januari 1929.

Vasten- en Onthoudingswet voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao.

Volgens verschillende bepalingen van den H. Stoel en de laatste dispensatie, 18 October 1904 verleend, welke voor 30 jaren geldende zal blijven; en volgens de jongste uitgave van het Wetboek voor Kerkelijk Recht, is voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao de Vasten- en Onthoudingswet als volgt:

1°. Zij, die krachtens hun leeftijd tot VASTEN gehouden zijn, worden daartoe slechts verplicht op alle *Vrijdagen* der Vasten, op *Paaschsaterdag* tot 's middags 12 uur en op de *Vigilie van Kerstmis*.

2°. Het is verboden vleesch te eten op de *Vrijdagen* gedurende de Vasten, *Paaschzaterdagmorgen* tot 12 uur en de *Vigilie van Kerstmis*.

3°. Elken dag, dat men vleesch mag eten, mag men dit ook meermalen s daags doen.

4°. De Onthoudingswet verbiedt alleen het gebruik van vleesch en vleeschsaus.

5°. Het gebruik van melk, boter, kaas, eieren en reuzel is toegestaan, ook op den Goeden Vrijdag.

6°. Vleesch en visch gebruiken bij den zelfden maaltijd is niet langer verboden.

7°. De Vasten en Onthouding verplichten slechts tot 12 uur 's middags van Paaschzaterdag.

8°. Iedere militair, die gebruik maakt van de militaire keuken, en alle zeevarenden, voor zoover zij beschouwd kunnen worden tot ons rechtsgebied te behooren, mogen elken dag van het jaar vleesch eten, behalve op den Goeden Vrijdag.

9°. Allen, die van deze Dispensatie gebruik maken, zijn niet *verplicht* in plaats van het vasten en onthouden andere goede werken te verrichten. Echter sporen Wij allen aan door gebed en werken van godsvrucht aan te vullen, wat aan hun boetvaardigheid mocht ontbreken, doordat zij van deze dispensatie gebruik maken.

Gegeven te Curaçao 10 Januari 1929.

fr. MICHAEL GREGORIUS

Bisschop van Charadus,

Apostolisch Vicaris van Curaçao.

De Romeinsche kwestie,

I.

Deze week, maandag, bracht de Fransche Kabel ons het bericht dat de Romeinsche Kwestie zou zijn opgelost. Kardinaal Gasparri zou het officieel aan het Corps diplomatique, bij het Vatikaan geacrediteerd, hebben meegedeeld, dat er tusschen het Vatikaan en de Italiaansche regeering een overeenkomst zou zijn tot stand gekomen.

Volgens een later bericht zou het traktaat 11 dezer door Kard. Gasparri en Mussolini onderteekend zijn.

Terwijl de groote wereldpers reeds wekenlang kolommen vol wijdde aan de onderhandelingen over deze zoo brandende kwestie, die de geheele katholieke wereld inspanning hield, wist de Fransche kabel ons niet veel meer te berichten dan het nuchtere feit, dat de overeenkomst gesloten was, en dat het Vaticaan een strook terrein zou verkrijgen achter de basiliek van St. Pieter, en een schadevergoeding van 2.000 millioen lire.

Terwijl wij dit bericht, in afwachting van een nadere bevestiging, onder voorbehoud mededeelen, zijn wij 't echter volkomen eens met de diplomaten, die volgens hetzelfde bericht, in hun onderhoud met Kard. Gasparri, zouden verklaard hebben, dat het sluiten van dit verdrag een der belangrijkste feiten der geschiedenis is, en van verreikende gevolgen voor den wereldvrede.

***

De Romeinsche Kwestie dagteekent van 20 September 1870, toen de troepen van Victor Emmanuel II, onder generaal Cadorna, den vader van Italië's opperbevelhebber in den grooten wereldoorlog, door een bres van de „Porta Pia" Rome binnenrukten, en in naam van het koninkrijk Italië bezit namen van de Eeuwige Stad.

Daarmede was de roof van de Kerkelijke Staten, die reeds in 1860 begonnen was, voltooid.

Terwijl slechts drie jaren te voren, in 1867, de Fransche premier Rouher verklaard had:

„Nooit zal Italië bezit nemen van Rome, nooit zal Frankrijk zulk een smaad voor zijn eer en het Katholicisme dulden; als Italië optrekt naar Rome, zal het Frankrijk tegenover zich vinden," zweeg Frankrijk nu. Tusschen 1867 en 20 September 1870 lag Sedan, met de nederlaag van de groote Fransche Armée, waardoor de weg naar Rome openlag. Achttien dagen later werd een eind gemaakt aan de duizendjarige tijdelijke macht van den Paus.

De eenige die den moed had tegen dezen schandelijken statenroof te protesteeren, was de katholieke president van Ecuador, de groote staatsman-martelaar García Moreno.

De Vrijmetselarij, die hoopte langs dien weg het Pausdom zelf indirect te treffen, had getriomfeerd.

Doch die triomf is den nakomeling van Victor Emmanuel en de Loge duur te staan gekomen.

Pius IX sprak den banvloek uit. Hij en zijn opvolgers bleven steeds protesteeren tegen den brutalen statenroof, en behielden het volste recht op hun koninkrijk, omdat dit 1000-jarig rijk op wettigen titel verkregen was, en het verlies daarvan niet berustte op een recht, maar op een wederrechtelijken roof.

Terwijl de kleinzoon van Victor Emmanuel, de huidige koning, de vernederende positie inneemt van geduld te worden naast Mussolini, die feitelijk regeert, ligt de Loge daar neer, in haar bestaan zelf aangetast en getroffen en tot machteloosheid gedoemd door Mussolini.

Door de inname van Rome, rees als van zelf de vraag: wat moet er nu met den Paus gebeuren?

„Ware hij alleen *koning* geweest", zegt P. Duynstee, „de oplossing lag voor de hand: hij zou deelen in het lot van alle onttroonde vorsten; hij kon *gaan*... Maar als *paus* kon men men hem niet onttronen.... en.... 's pausen Stoel stond te *Rome*. Het was dus onmogelijk hem te verzoeken of te dwingen Rome te verlaten.... Men begreep zeer goed, dat de Katholieke wereld nooit zou dulden, dat men aan 's pausen vrijheid zou tornen.... De koning, die wegens zijn statenroof *toch al bij weldenkenden* in een minder gunstig daglicht stond, moest, om zich voor de wereld te rechtvaardigen, de positie van den Paus zooveel mogelijk verzekeren.

Ziedaar de Romeinsche Kwestie!"

Om dit doel te bereiken kwam 5 December van hetzelfde jaar de *garantiewet* van minister Bonghi tot stand.

Vier voorname punten kwamen in deze wet tot uiting: n.l. 1. 's pausen souvereiniteit, 2. 's pausen onafhankelijkheid, 3. de dotatie van den Paus, 4. de verhouding van Kerk en Staat in het ééne Italië.

De *garantiewet* gaf den Paus een soort *eere*-souvereiniteit, zooals een universiteit wel eens den titel verleend van *eere*-doctor, met al de rechten en voorrechten aan het doctoraat verbonden. Zoo was de vraag gewettigd, of de Paus dan geen souverein meer was in *werkelijken* zin. De vijanden concludeerden natuurlijk van neen. Geen land met onderdanen, geen werkelijke souvereiniteit. Alleen dus een eere-souvereiniteit als geestelijk hoofd van een wereldgodsdienst.

Doch zelfs in de veronderstelling dat het waar is: „Geen land, geen souvereiniteit", dan nog is de Paus steeds souverein gebleven, omdat hij steeds weer opnieuw in naam van het volkenrecht tegen den statenroof geprotesteerd, en daardoor het volle recht op zijn staten behouden heeft. Zoolang dus niet bewezen is dat het verlies van de Kerkelijke Staten berust op rechtelijke gronden, en niet een roof is in tegenspraak met het volkenrecht, is en blijft de Paus werkelijk en rechtens souverein. Dat gaf zelfs Bismarck toe, toen hij in de pers verklaarde dat de Paus in de Carolinenkwestie als scheidsrechter was aangezocht, *niet* qua hoofd der Katholieke Kerk, maar qua souverein.

Doch er is nog meer. De souvereiniteit van den Paus hangt niet af van het *land met onderdanen*, maar van zijn *volkenrechtelijke positie* in heel de wereld.

„In vroeger eeuwen" zegt P. Duynstee, „bezat de Paus juist de opperste souvereiniteit uit kracht van het volkenrecht. In laatste instantie sprak hij recht zelfs over koningen en keizers, en dit recht hadden alle volkeren hem vrijwillig aangeboden."

Zoodat de statenroof niet de minste verandering gebracht had in zijn volkenrechtelijke positie.

Uit kracht van zijn goddelijke zending en van zijn Apostolisch Ambt, dat bij als hoogste autoriteit in heel de wereld uitoefent, is de Paus dus niet alleen volgens de opvattingen van het recht, maar ook daadwerkelijk souverein gebleven. De verschillende natiën zijn dit blijven erkennen, en daarom heeft de Paus nog steeds den voorrang boven andere souvereinen, wat betreft staatsverdragen in den vorm b.v. van concordaten en bekleeden de pauselijke gezanten den voorrang boven de gezanten van andere hoven.

De zin van de garantiewet was dus in strijd met het volkenrecht.

Een tweede punt is 't Pausen onafhankelijkheid.

Daar zal wel iedereen 't over eens zijn, dat de Paus, als *opperste souverein* volkomen onafhankelijk moet zijn van wie ook. Dat eischt zijn Goddelijke zending „De positie van Christus' Stedehouder kan niet afhankelijk zijn van een concessie of privilegie; hij heeft een zending te vervullen tot aan de eindpalen der aarde; hij is de opperste leeraar, vader en herder aller volkeren. Zoo beschouwd vallen alle staten onder zijn door Christus hem opgelegde taak, waaruit volgt, dat hij dan ook onafhankelijk van alle staten moet zijn, ja dat *zij hem* onderworpen moeten zijn. De wereld heeft dit en vooral in de middeleeuwen, steeds praktisch erkend en den Paus een onafhankelijke positie in de wereld aangeboden, n.l. in den vorm der Kerkelijke Staten. Zelfs de meest onverdachte getuigen erkennen de noodzakelijkheid van 's Pausen onafhankelijkheid." (Duynstee.)

Voor de vrije, ongedwongen, onbelemmerde uitoefening van zijn Opperherderlijk Ambt is dus volkomen onafhankelijkheid volstrekt noodzakelijk.

Twaalf dagen voor de roof geschiedde, schreef Victor Emmanuel aan Paus Pius IX dat hij met koninklijke trouw de verantwoording op zich nam, om „den H. Stoel te beschermen en het Hoofd der Kerk aan de oevers des Tibers een glorievollen zetel te verzekeren, *onafhankelijk* van elke menschelijke souvereiniteit."

Op papier en in belofte was 's Pausen onafhankelijkheid voldoende verzekerd. Maar in werkelijkheid?

De garantiewet, hoe goed misschien ook bedoeld, kon de onafhankelijkheid en vrijheid der Pausen niet voldoende garandeeren.

Volgens P. Duynstee, stuiten wij principieel al dadelijk op een contradictie: van den eenen kant verzekert de Italiaansche regeering dat de Paus onafhankelijk is van het Italiaansche gouvernement en van den anderen kant onderwerpt men den Paus aan een wet, en deze nog wel samengesteld door mannen, die der kerk vijandig zijn.

Maar afgezien van deze principieele tegenspraak is de wet zelve niet bij machte geweest 's Pausen onafhankelijkheid te garandeeren. Zij toch, die de wet gemaakt hebben komen op de eerste plaats in aanmerking, door een goed voorbeeld de wet te respecteeren en na te leven. Niets daarvan is echter gebeurd. Heel de regeeringspolitiek van de laatste halve eeuw was juist de negatie, de verkrachting van den eerbied, aan de Kerk en den H. Stoel verschuldigd.

Als gevolg daarvan hebben zij de eerbiediging dier wet van hunne onderdanen niet kunnen afdwingen, wat door ontelbare feiten bevestigd wordt.

Men denke maar eens aan het feit, dat toen Paus Pius IX zou begraven worden in de kerk van San Lorenzo te Rome, de brutaliteit van het gepeupel zoover ging, dat men ongestraft steenen wierp naar het laatste overschot van dezen door de Italiaansche regeering erkenden souverein; gekomen op de brug van San Angelo schreeuwde men: „Te water met hem!"

De „Osservatore Romano" schreef naar aanleiding daarvan zeer terecht „Rome is dus niet meer vrij den Paus de laatste eer te bewijzen; het was dus onmogelijk het lijk van een Paus rustig te volgen naar het graf; en dan wil men beweren, dat de Paus vrij is! Wat zou er gebeuren, als de Paus eens het Vatikaan verliet?"

In waarheid, 's Pausen onafhankelijkheid, gewaarborgd door de garantiewet, was een caricatuur.

Dit is ook wel vooral gebleken in den wereldoorlog, toen het Vatikaan zich herhaaldelijk en over beklaagde, dat 't geen vrijheid van correspondentie had, zooals toch uitdrukkelijk in art. 12 van de garantiewet gewaarborgd was. Herhaaldelijk kwam 't voor dat brieven uitgaande van het Vatikaan onderschept werden; terwijl ook de correspondentie en relatie van de bisschoppen der verschillende landen, vooral der oorlogvoerende, met het Vatikaan groote belemmering ondervonden, zoo niet onmogelijk werd. Ondanks de schoonste en heiligste beloften van volledige onafhankelijkheid, bleef de Romeinsche kwestie in alle scherpte bestaan.

De Pausen bleven de „Gevangenen van het Vatikaan", niet omdat de Italiaansche regeering hen daar opgesloten hield. De Paus was geheel vrij het Vatikaan te verlaten, zich in Rome's straten te bewegen, geheel Italië te doorkruisen, heel de wereld te doorreizen. Doch de Paus hield *zich zelf* gevangen. Waarom? Volgens de garantiewet had de Paus het souvereinonafhankelijk bezit van het Vatikaan met eigen militair, dat zijn persoon verdedigt.

Binnen het Vaticaan dus is de Paus werkelijk onafhankelijk. Verlaat de Paus echter dit onafhankelijk gebied, dan stelt hij zich als ieder ander burger onder de bescherming niet van eigen militair, maar van de hem vijandige, door hem niet te erkennen Italiaansche Regeering, en erkent daardoor het recht dezer Regeering op zijn staten.

Het voortdurend protest dat hij tegen de Italiaansche Regeering moest doen hooren, dwong hem dus, zich op te sluiten.

Zijn gevangenschap was dus, hoe treurig ook, *vrijwillig*, maar door de omstandigheden *gedwongen*.

De Pausen bleven protesteeren en wachtten en wachtten tot dat eindelijk van Italiaansche regeering het initiatief zou uitgaan om de kwestie te trachten op te lossen. Wat thans, laten wij 't hopen, Gode zij dank, schijnt geschied te zijn.

Waarschuwing.

De Ontvanger op het eiland Curaçao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens grond- en gebruiksbelasting over 1928, dat het vier vierde gedeelte van genoemde belasting invorderbaar is geworden op den 31 Dec. 1928 en verzoekt hen, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Curaçao, den 12 Feb. 1929.
De Ontvanger voornoemd,
M. VAN ROMONDT.

Openbare Verkooping.

Op Donderdag den 28sten Februari d. j. te 3 uur des namiddags zal in het openbaar worden verkocht het Heerenhuis, gelegen Overzijde der haven, Brionplein No. 8, afkomstig uit de nalatenschap van wijlen Mevrouw Dew. C. A. Zeppenfeldt.

Behoudens de bevoegdheid van de rechthebbenden om de verkooping op te houden, geschiedt de toewijzing aan den meestbiedende.

De verkooping wordt gehouden in de bovenzaal van het te verkoopen huis.

De veilconditiën liggen ter inzage van gegadigden ten kantore van ondergeteekende, die gaarne alle verdere inlichtingen ter zake verstrekt.

Curaçao 12 Februari 1929.

H. J. Beaujon.
wn. notaris.

2—1

Bijblad van de Amigoe di Curaçao

Godsdienst in 't leven.

Vrouwtje, er staat deze keer iets speciaals voor *jou* in de Amigoe.

Voor *mij*, manlief?

Nu ja, iets speciaals voor jou *alléén* niet precies, maar dan toch voor de vrouwen.

Heusch ik begrijp het nog niet, de heele Amigoe heb ik doorgekeken, maar iets speciaals voor de vrouwen, *ik* heb het niet gelezen.

Wel dat stuk over *godsdienst* in 't *leven*, begrijp je het nu?

Maar man, is dat alléén voor mij en ook niet voor jou, leef je dan soms niet meer?

Of ik! Maar godsdienst en beschouwingen daarover zijn goed voor de vrouwen.

Man, man, schei toch uit met die nonsens; zeg nu zelf eens, is het geen onzin te beweren dat Godsdienst alleen is voor vrouwen en niet voor mannen.

Antwoord me nu eens?

Wat zeg je daarop: *godsdienst is goed of niet goed*, ben je dat met me eens?

Natuurlijk iets is goed of niet goed, zwart of niet zwart, groot of niet groot, zoet of niet zoet enz. enz. enz.

Dus je heb gelijk met te zeggen dat godsdienst goed is of niet goed. Maar wat zou dat nu?

Wel daar volgt *dat* uit:

Is godsdienst goed, waarom zou ze alleen maar goed zijn voor de vrouw, en niet voor den man? en is godsdienst *niet* goed, dan moet je niet zeggen dat ze goed is voor de vrouw.

We zijn geen hondjes, manlief.

Maar schatje, heb ik dat ooit beweerd?

Heb ik je laatst nog niet zoo'n mooie dure hoed gekocht? neen hoor, een hondje ben je niet, lieverd.

Hoe kom je nu zoo 'n eens op dat honden-idee?

Weet je nog, man, gisteren aan tafel toen het vleesch zoo twijfelachtig was?

Ja, wat zou dat?

Wat zei je toen?

Dat weet ik niet meer.

Welnu, toen zei je: vrouw laten wij dat vleesch niet opeten, want 't is bedorven, maar in alle geval is het nog goed voor den hond.

Wel, zet nu in plaats van vleesch het woordje: godsdienst, en in plaats van hond, het woordje: vrouw, en je begrijpt meteen hoe er in die uitdrukking: godsdienst is goed voor de vrouw, iets zit wat doet denken aan honden.

Vrouwtje, vrouwtje, neem me niet kwalijk hoor, ik zal het nooit meer zeggen.

Maar weet je waar je me een pleizier mee kan doen?

Lees dat stukje aandachtig en . . . doe er naar.

Zooals ik je zeide, heb 'k de Amigoe al gelezen, en ik kan je zeggen dat het artikel meer geschreven is voor mannen dan voor vrouwen; en als de mannen het beter begrepen, dan zouden èn veel mannen èn veel vrouwen een veel gelukkiger leven hebben.

Man, nogmaals, *lees* het en *doe* er naar!

En *hij* ging er voor zitten, stak een sigaar op las het volgende:

***

'n Fransch schrijver, klaarblijkelijk méér spotter dan letterkundige, debiteerde 'ns de volgende dwaasheid:

„De mensch is toch al laag genoeg bij den grond, als hij nu nog moet knielen ook, is hij er *nog* lager bij."

Wat moet je op zoo iets zeggen?

Goede vriend, neem dat nu 'ns van me aan: Spotters zijn meestal middelmatige menschen, bij wien spot de plaats inneemt van verstandig gepraat. Neem ze met ausérieux, want dan denken ze nog heel wijs te zijn ook.

Krijgen ze zoo'n spotaanval, luister niet eens, of betaal ze met gelijke munt. Hun goedkoope zetten beantwoordt je dan met even dito goedkoope, die je, al naar omstandigheden, zelf maakt.

Zoo hier bijvoorbeeld. Je vindt knielen laag bij den grond, niet? Wel ga voor mijn part op 'n hoogen stoel staan of liever nog, boven op het dak, dan ben je nog verder van den grond en ook van mij. Dat *ik* wil knielen heb ik je niet te vragen, begrepen?

Toch, *no hay mal que por bien no venga.*

Die anti-knieler is beantwoord door den grooten Louis Veuillot in zijn boek „Rome et Lorette", meen ik, met het gevleugeld geworden woord „*l'homme n'est grand qu'à genox*" de mensch is eerst groot op z'n knieën.

Werd *dat* maar beter begrepen!

Van knielen gesproken, Curaçao is beroemd om z'n knielen.

La Cruz wist te vertellen dat het een unicum op de wereld is.

Of het waar is, weet ik niet, maar wel dat het uniek mooi is, eenig eenig mooi:

Wat?

't Is oudejaarsavond. Het oogenblik nadert dat het oude- en nieuwe jaar verbindt.

't Ondeelbaar tijdstipje, middernacht 12 uur *en punto*. BOEM buldert het kanon over Curaçaosche zee en land.

Een ingehouden geluid ontsnapt aan de menigte, en wat inwendig gevoeld wordt gaat zich uitwendig openbaren bij de ontelbare velen die neerknielen, en knielend getuigen, hun geloof aan *Hem*, Wiens jaren geen einde hebben, aan *God*, door tijd noch eeuwigheid gemeten. Die knielende massa is wel het meest indrukwekkende van alles uit die gewichtige nacht.

Prachtige illustratie van het woord van Veuillot „l'homme n'est grand qu'á génoux."

Maar dat zijn toch heel gewone menschen die daar knielen?

Wat zou dat, is het daarom minder mooi? En dan, gewone menschen, zegt ge, kleine burgers, werkvolk, oude menschjes. Zeg? hebt gij wel 'ns' gedacht aan het schriftwoord *„het is den kleinen geopenbaard en den grooten verborgen gebleven."*

Neen, ze zijn zoo gewoon en klein en dom niet als ge denkt. Geloof geeft ware grootheid „l'homme n'est grand etc. Maar goed, gij wilt een groot man zien, die knielt, groot volgens Uw idee!

Ik heb de eer U voor te stellen niemand minder dan de groote, beroemde Kellogg, de man waarover zoowal alle kranten schreven en nog schrijven, de man van het Verdrag dat den oorlog bannen moet.

Kellogg komt in Parijs bij het graf van den onbekenden soldaat, daar waar het „eeuwige vuur" opvlamt onder de Arc de triomphe.

Met het gebruikelijk gebaar legt Kellogg de krans neer, maar Kellogg doet meer, hij *knielt en bidt*.

De hem omringende menigte staat schuchter te kijken, is verbaasd, sommigen bidden mee.

En als Kellogg opstaat laat men *eerbiedig* den grijsaard passeeren, die het volk een lesje gegeven heeft in knielen en bidden.

't Is of Kellogg *nog* hooger in achting gestegen is.

Geen wonder zeggen wij, en denken weer aan het woord van Veuillot „l'komme n'est grand qu'á génoux."

Dat alles ligt maanden achter ons.

Thans is 'n nieuwe knieltijd aangebroken, niet specifiek Curaçaosch, maar specifiek Katholiek! Curaçaoenaar, Hollander of wat voor landsman ook, eenmaal Katholiek valt men onder de wet, die gebiedt de paaschplichten te vervullen in deze maanden.

Gelijk er nu iets groots ligt in knielen, zoo ook en zelfs iets grootscher nog in het vervullen van zijn godsdienstplichten.

Velen schijnen het niet te begrijpen, denken zelfs dat er iets vernederends in gelegen is.

Wat dwaasheid!

Wie het vervullen van zijn plichten *vernederend* vindt, verwart twee dingen, *zich vernederen* met *vernederd worden*.

De woorden lijken op elkaar, ja, maar de begrippen verschillen hemelsbreed.

Een voorbeeldje helder als glas.

Gij kent de parabel van den Verloren Zoon.

Welnu, toen de zoon terugkeerde tot z'n ouden vader en om vergiffenis smeekte, toen *vernederde* hij *zich*, maar door zijn spel en dans met de lichtekooien *werd hij vernederd*.

Nog al geen verschil.

En het gevolg?

Door zich te vernederen voor zijn vader werd hij in zijn oude eer hersteld, maar na 'verneder te zijn door zijn slechte daden, werd hij . . . . zwijnenhoeder.

Zich vernederen voert tot verheven worden, vernederende daden voeren dikwijls tot gevangenis, vroege dood, verwerping.

Hoe is het nu praktisch in het leven van verreweg de meeste menschen?

We staan voor de keuze van een van de twee: ofwel, nederig genoeg zijn om onze plichten te vervullen, of wel met verwaarloozing van onze plichten daden te stellen waardoor we vernederd worden.

Misschien is het wel minder prettig, maar de mensch is nu eenmaal zoo ellendig. Laten we elkaar toch niet wijs maken dat alles van zelf gaat.

Zonder vervullen van z'n godsdienstplichten loopt de mensch groot gevaar een mislukkeling te worden op alle gebied, èn naar ziel, èn naar lichaam.

Vooral in de tropen!

Onze groote vijanden zijn deze drie: drank, de vrouw, en de dans—Wein, Weib und Gesang—en is dat wáár ook voor hen die in de tropen geboren en getogen zijn, méér nog móet op z'n hoede wezen, DUNKT MIJ, een ieder die hier eenige jaren komt om te werken.

Gewoonlijk, het spreekt van zelf, zijn het jeudige personen, van een leeftijd dat men het leven neemt van z'n vroolijken kant, vér van z'n omgeving waar ze'n goeden naam hebben op te houden, ver van vader en moeder, ver van controle en *dicht* bij vele slechte voorbeelden.

Dit alles zóó zijnde spreekt het vanzelf dat vervullen van z'n godsdienstplichten een onafwijsbare eisch is om staande te blijven!

Dat zit 'm hier in.

Godsdienst geeft kracht in den strijd en helpt om te overwinnen; maar wie z'n godsdienst verwaarloost mist dien steun en valt, God alléén weet, hoe diep.

Wij schrijven dit alles des te vrijer wijl gij hier in Curaçao zijt, een landje *eenig* rijk aan kerken en priesters. Daar is bijna geen plaats op de wereld waar het zóó gemakkelijk is als hier. Zijn er landen waar men dagen van kerk en priester verwijderd is, *hier* nog geen uren. Kerken altijd open tot laat in den avond en in de dagen van de paaschplichten dikwijls tot heel laat zelfs als alle werk reeds lang afgeloopen is.

Het eenige wat *gij* moet hebben is *goede wil* en alles komt voor elkaar.

Onlangs sprak ik een Hollander, die mij vertelde dat z'n vader hem in iederen brief opnieuw aanspoort z'n plichten niet te vergeten.

Voor zoo'n vader heb ik respekt.

Ieder is niet zoo rijk, maar toch, ondanks dát moet ieder mans genoeg zijn te wezen wat men *moet* zijn.

Zijt gij Katholiek, welnu *weest* het dan met hart en ziel en doet Uw plichten.

Zegt nu niet dat gij niet hier gekomen zijt om de kerken plat te loopen.

Dat weten we wel, zonder dat gij het zegt.

Gij zijt hier gekomen om geld te verdienen.

Akkoord, verdien veel, en ga met een aardig duitje naar Holland terug, 't is U gegund, maar laat je ziel niet verhongeren en arm worden als Job, met zweren overdekt gezeten op de mestvaalt.

Als dat het geval is, geloof mij, ge had beter gedaan met niet hierheen te komen.

Van geld gesproken.

Ik ben zoo vrij op te merken dat de praktijk van den godsdienst U ook zal helpen Uwe centjes bij elkaar te houden.

Hoe dat zoo?

Wel, let er maar 'ns op. Die weggestuurd worden wegens wangedrag — en dan zonder verdiensten — zijn natuurlijk ook niets waard op godsdienstig gebied.

Daarbij, zoo even spraken wij van de drie vijanden: de drank, de vrouw, en dans, maar dat alles kost geld. *Zonde is duur.*

De godsdienst, die je van zonde afhoudt, helpt je ook je geld bij elkaar houden, is 't niet?

Menigeen is aan lager wal gekomen ondanks veel verdiensten. Waarom? Omdat hij er alles doordraaide; wat *niet* gebeurd zou zijn als hij den godsdienst beter beleefd had.

Om veel geld te verdienen moet men zijn een knap werkman, goed mechanicus, goed schilder, goed timmerman, in één woord „a skilled labourer".

Maar . . . . wil het geld je tot zegen zijn dan moet je wezen een *goed* MENSCH, je menschelijke waardigheid weten op te houden, geen speelbal zijn van hartstochten, je eigen bedwingen èn in het openbaar èn in het geheim. Dat alles veronderstelt dat terwijl ge kracht zoekt in den godsdienst, de Godsdienst een stempel drukt op je levenswijze. Geef je oogen maar goed de kost en je zult bevinden hoe wáár het schriftwoord is: „Godsvrucht is voor alles nuttig, de belofte hebbende van het tegenwoordige en het toekomende leven." Dus ook van het *tegenwoordige* leven, m.a.w. reeds hier op aarde, en natuurlijk nog meer hiernamaals.

Derhalve houdt de godsdienst hoog, hoog!!!

* * *

Vrouwtje ik heb 't gelezen.

En . . . . ?

't Is gauwer gezegd dan gedaan. Ik zal m'n best doen, maar *jij* moet me helpen.

Natuurlijk man, dat is toch het hoogste ideaal van iedere getrouwde vrouw die haar roeping begrijpt, haar man te helpen in alles, maar vooral in datgene wat den godsdienst aangaat. Zijn man bijstaan door woord en voorbeeld, is er iets mooiers bestaanbaar?

Ik ben ervan overtuigd dat de vrouw heel veel er aan kan doen welke richting de man uitgaat en daarom ben ik dan eerst gerust en tevreden en zal ik overgelukkig zijn als ik merk dat ook gij de godsdienst beschouwt als het eerste en voornaamste van alles.

Ook met 't oog op de kinderen!

A. K.

NOTA VAN INGEZAMELDE GELDEN DOOR DE STORMRAMP-COMMISSIE,

ten behoeve van de Noodlijdenden op de Bovenwindsche Eilanden, welke gelden aan den Heer Adm. v. financiën zijn afgedragen.

1° Commissie	Van Rosse, Winkel, Henriquez		fl. 3.963.11
2° „	Dr. Ellis, Duque		302.13
3° „	Maduro, Mussenden		533.58
4° „	Beaujon, Penha		459.25
5° „	Gorsira, Correa		351.00
6° „	Mensing, Ferguson		
7° „	Zeppenfeldt, Mensing		576.25
8° „	Ds. Eldermans, Borren		324.75
9° „	J. E. Ellis, Pater Hulsman		1.711.00
10° „	Dr. Eskes		5.563.65
Bus Gouvernements Huis			142.68
Newport			20.00
Collecte R. K. Kerk Pietermaai			321 50
Collecte R. K. Gemeenten			965.00
Opbrengst Kerk Concert in de Protestantsche Kerk			334.41
Ned. Isr. Port. Gemeente „Mikvé Israel"			250.00
Ned. Isr. Hervormde Gemeente			150.00
Geldinzameling aan de drie Openbare Scholen			198.87
H. E. Lampe, Lagunillas			25.00
Collecten in Aruba			5.020.00
Collecten in Bonaire			836.00
			fl. 22,048.18
Interest t/m 31 December, 1928		fl. 43.60	
„ „ 28 Januari, 1929		42.64	86.24
			fl. 22.134.42
Af:			
Betaald aan de Amigoe di Curaçao			
„Oproep om steun" annonce		fl. 14.00	
„ „ „	Boletin Comercial idem	24.00	
„ „ „	La Cruz, idem	14.00	
„ „ „	La Union idem	14.00	66.00
			fl. 22.068.42

Curaçao, den 29sten. Januari, 1929
Namens de Stormramp-Commissie,
De Penningmeester,
S. M. L. MADURO.

Sport.

De Competitie-wedstrijden.

Aangezien de competitie geeindigd is, kan ik niet nalaten mijn oordeel erover te vellen.

Als kampioen zien wij *Jong-Holland.* Deze vereeniging heeft haar kampioenschap alleszins verdiend.

Het bestuur en den aanvoerder feliciteer ik van harte en ik hoop dat de kampioenstitel geen nadeeligen invloed hebben zal op deze club. Binnenkort vertrekt zij naar Caracas om eenige wedstrijden te spelen. Succes toegewenscht!

Den voorzitter E. Garcia, den secretaris G. van Uytrecht en den ondervoorzitter Alfredo Santiago wensch ik geluk, de vruchten die zij plukken van hun onvermoeiden arbeid zijn honingzoet. Moge de zoete smaak niet bedorven worden door de chronisch-epidemische ziekte, waarvan alle vereenigingen lijden, genaamd „overmoed. De heer Jacobo Hernandez als sportleider is onbetaalbaar. 't Is jammer dat zulk een waardig lid zelden op den voorgrond wordt geplaatst. Als „Coco" feliciteer ik hem in 't bizonder omdat hij in die kwaliteit tevens kraker en opschepper van J-H. is. Nou J-H. houd je taai!

R. C. C's plaats op de competitielijst is geflatteerd. Deze vereeniging is erg gaan slabakken en 't is dan ook aan een toeval te danken dat zij de 2de plaats bezetten kan. De leden verdienen een geducht standje over hun onverschilligheid. Zij zullen geenszins denken, hoop ik, dat de 2de plaats hun „fraai" spel teruggeeft. Volgende keer veel beter.

Foei R. C. C.!!!! Precies een schoolkind dat leeren kan, maar 't niet wil! Vooruit R. C. C.!!!!

Met „*Volharding*" is 't merkwaardig toegegaan. Zeer zeker heeft deze vereeniging de 2de plaats verdiend, ja meer dan verdiend! Ja, zoo gaat het toe. „Paarden die de haver verdienen krijgen ze niet!" Aanvoerder Mehrens, ik hoop niet dat U hierdoor ontmoedigd bent.

Vooruit, volhard in „Volharding" en dat volhardend volharden in Volharding zal eens tot zijn recht komen. Hoofd omhoog!!!!!!

De sympathieke vereeniging „*Trappers*" heeft geschitterd in deze competitie. In zeer korten tijd heeft zij haar spel tot een prachtige hoogte kunnen brengen. Den wakkeren aanvoerder Antonio Maduro is het vooral te danken dat de leden zóó nauwgezet in hun plichtsbetrachting zijn. Nou „Trappers", ga zoo voort, het volgende jaar zal een ongekend groot succes voor U worden!

Paramaribo is door groote onverschilligheid zeer sterk achteruit gegaan. Haar 5 de plaats in deze competitie heeft zij geheel en al aan zich zelf te wijten. Kom Paramaribo, span U in om de volgende competitie te veroveren naar evenredigheid van uw spelkwaliteit!

Transvaal is na buitengewone inspanning er in geslaagd een plaats in 't midden te veroveren. Trots het plotseling bedanken van eenige harer beste leden heeft zij lang geen onbeduidend figuur geslagen! Den aanvoerder Max Nahar breng ik hulde voor de energieke wijze en zijn „nooit ontmoedigd zijn."

Niet te vergeten den heer Guillaume da Silva die zoo prachtig heeft medegewerkt aan het bereiken van dit resultaat. Moed, Transvaal, en volg uw uitstekenden aanvoerder steeds in 't heetst van den strijd!

„*Be Quick*" is veel te gauw ontmoedigd!! Zoo aardig begonnen en zoo lusteloos geëindigd! Foei! aanvoerder Julio, wat meer doorzettingsvermogen! De volgende keer beter, Be Quick."

D. F. C. heeft door verlies van enkele spelers ook een harde dobber gehad in deze competitie.

Ik hoop dat zij hierdoor niet ontmoedigd zal zijn. Trouwens aanvoerder Romeijn is er de man niet naar! Come on D. F. C.

Asiento heeft pech gehad. Zeer spannende wedstrijden heeft zij ons doen zien! De voorhoede van deze vereeniging heeft door haar gebrek aan productiviteit veel doen verloren gaan. Aanvoerder Mali was steeds op zijn post! Asiento verdiende m. i. een betere plaats; echter is deze een straf voor hun *niet* doelpunten. Aanpakken Asiento!

Excelsior heeft een paar heel aardige wedstrijden gespeeld! Ook mag zij zich verheugen in een wakkeren aanvoerder, zoodat de volgende competitie zeker betere resultaten brengen zal. Nou Excelsior, succes!

FAVERY.

BERICHTEN

Jaarvergadering van den C. R. K. Volksbond.

Maandagavond vierde de C. R. K. Volksbond zijn achtste plechtige jaarvergadering. Om 7 uur celebreerde de W. E. Geestelijk Adviseur Pater I. Verriet, met assistentie van de E. Paters Meesters en Elie, een plechtig lof van dankzegging, waaronder de Z. E. Pastoor St. v. d. Pavert de feestpreek hield. De gewijde redenaar spoorde de leden aan, om volgens het reglement van den Bond, steeds te handelen overeenkomstig de beginselen van ons Roomsch geloof — welke beginselen lijnrecht in strijd zijn met de beginselen der wereld.

Ten half negen ongeveer ving de plechtige jaarvergadering aan in de zaal van den Bond. Na een vroolijke marsch van het muziekkorps „Excelsior" opende de voorzitter, de heer J. BARNIE, de vergadering met den christelijken groet, en gaf in 't kort een overzicht van de plannen van den Bond voor 't loopende jaar. De Secretaris J. M. KROON bracht een keurig jaarverslag uit, waaruit bleek dat de Bond op 31 Dec. l.l. 2451 leden telde, n.l. 899 mannelijke en 1552 vrouwelijke. De Penningmeester, C. CASIANO gaf verslag van den financieelen stand van den Bond. Met de installatie der nieuwgekozen Bestuursleden werd het eerste, officieel, gedeelte besloten.

Bij het tweede gedeelte verscheen Mgr. VUYLSTEKE in de zaal, en kort daarna Z. E. Gouverneur FRUYTIER vergezeld van zijn adjudant. Bij het binnentreden van Zijne Exc. speelde „Excelsior" het „Wilhelmus". Door den Geest. Adviseur, de W. E. Pater I. VERRIET, werd Zijne Exc. hartelijk verwelkomd, en aan Zijne Exc. het Beschermheerschap over den Bond aangeboden, waarvoor hij Zijne Exc. namens de leden hartelijk dank bracht. Spr. sprak de hoop uit, dat onder de bescherming van Z. E. de Bond veel zou mogen bijdragen tot de godsdienstige en maatschappelijke ontwikkeling van het Curaçaosche volk, dat ook het volk van Z. E. geworden is; en sloot met de bede dat God zijn rijksten zegen zou doen neerdalen over Zijne Exc., Zijne Familie, Zijn Bestuur, en den C. R. K. Volksbond.

Hierop sprak Zijne Exc. zijne voldoening uit deze vergadering te hebben kunnen bijwonen. Ofschoon Z. E. niet vooraan gestaan had in de rijen van sociale werkers in het Moederland, had hij toch steeds het werk van den Nederl. R. K. Volksbond met belangstelling gade geslagen.

Wat bijzonder den Nederl. R. K. Volksbond gekenmerkt heeft en daardoor dezen gemaakt heeft tot een zegen voor 't volk, dat is de groote gehoorzaamheid van de leden aan hunne leiders en het over hen gestelde gezag. Z. E. hoopte dat diezelfde geest ook de leden van den Cur. R. K. Volksbond zou bezielen. En daarom aanvaardde Z. E. gaarne het Beschermheerschap over den Bond. Z. E. herdacht nog den stichter van den Nederl. R. K. Volksbond, Pastoors, geen pastoor met een soutane, maar een man met een apostolisch hart en groote liefde voor den werkman, voor wien de Katholieke Volksbonders van Nederland van plan zijn een gedenkteeken te gaan oprichten. Z. E. hoopte dat de Volksbonders van Curaçao zijn nagedachtenis zouden eeren, door een portret in hun zaal op te hangen. Z. E. sloot met Gods zegen over het werk van den Bond of te smeeken, tot heil van het Curaçaosche volk.

Het mannenkoor „Orfeon" zong een paar mooie Hollandsche liederen: „Wilhelmina", „Ave Cesar" en „De domme Jodocus", die zeer in den smaak vielen.

De Heer J. H. SPROCKEL was de feestredenaar van den avond. In een keurige rede schetste hij den vooruitgang van Curaçao op economisch, sociaal en religieus gebied, doch daartegenover ook de vele schaduwzijden, die noodzakelijkerwijs steeds met elken vooruitgang verbonden zijn, die echter een spoorslag mogen zijn tot nog grootere activiteit is, zoowel van het Bestuur der kolonie, als van den Bond.

Nog voerden het woord de heeren O. CAPRILES en J. A. HERNANDEZ en met een woord van dank sloot de Voorzitter de vergadering. Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE gaf zijn Bisschoppelijken zegen, en zeer voldaan keerden allen huiswaarts.

Woningen en straten in Punda. Rectificatie.

Door een onnauwkeurigheid van den zetter is een zinsnede van de rede van den heer Henriquez in ons nummer van verleden week onjuist weergegeven.

De zinsnede:

„Zoolang dezelfde persoon, die het neerhalen van een effect beveelt, ook om advies gevraagd wordt, over diezelfde zaak, is het recht van beroep op den Gouverneur zooals de wet nu is, zoo goed als van geen waarde."

moet volgens de Notulen van den Raad aldus luiden:

„Zoolang denzelfden persoon, die het neerhalen van een effect beveelt, ook om advies gevraagd wordt over diezelfde zaak, zou het recht van beroep op den Gouverneur, zooals de verordening nu is, zoo goed als van geen waarde zijn indien dat advies zonder meer gevolgd wordt."

✠ Een oud bekende.

Men meldt ons, dat op 23 Januari tengevolge van maagkanker na een bijna ondragelijk lijden is overleden de hier ten vorigen jare zoo bekend geworden pianist Everhardus Beverwijk, in den ouderdom van 43 jaar. Ondanks zijn blindheid nam hij een plaats in tusschen de beste pianisten in Nederland en velen zullen zich nog herinneren de verbazing die hij wekte door zijn groot repertoire, dat hij, tot in de puntjes verzorgd, afwerkte.

Hij ruste in vrede!

Een nieuw Theater.

De tegemoetkoming aan een algemeen geuit verlangen, door samenwerking.

De klacht is reeds zooveel jaren oud, maar de laatste jaren door toenemen van welvaart en bevolking meer dan ooit gerechtvaardigd: 't ontbreekt in de stad aan nette afleiding en ontspanning.

Met medewerking van Z. Excellentie den Gouverneur, van Z. Doorl. Hoogwaardigheid Mgr. M. G. Vuylsteke, van de groote Maatschappijen en den Handel en van alle particulieren die de belangen van Curaçaoënaar en niet-Curaçaoënaar willen behartigen, zal *dit* jaar verrijzen

midden in de stad

op het plein achter de „Awasa",

een frisch, ruim Clubgebouw, dat als Theater, aan de eischen van den modernen tijd zal voldoen.

Door gepaste ontspanning verdubbelen krachten en werklust, wat aan huisgezin en maatschappij ten goede komt, een ruim Theater midden in de stad is een bron van inkomsten voor den handel.

Goede giften kwamen reeds binnen. De R. K. Tooneelclub b.v. gaf duizend gulden. Een twintig van de giften en de werkzaamheden nemen een aanvang.

Met volle vertrouwen op uw aller medewerking, op uw gewaardeerde geldelijke steun, wordt dezer dagen de collecte gehouden voor een nieuw Theater.

Het Comité

J. de Jongh, pres.

J. Martijn, penn.

J. Rib, secr.

p. A. Koenen, adv.

Muziek-Programma

van den Kristalbestuurder Kortegolf proefzender te Huizen Noord-Holland van Philips op een golflengte van 16.88 Meter met de roepletters P. H. I. of wel Phohi beteekenend „Philips Omroep Holland Indie" werkende met een opgevoerde antenne-energie van 15 Kilowatt tot 30 of 45 Kilowatt.

Woensdag 20 Febr. van 10.23 tot 1.23 n.m.

Donderdag 21 „ „ 7.23 tot 11.23 v.m.

Vrijdag 22 „ „ 6.23 tot 11.23 v.m.

Ingetrokken Rijbewijzen. Nathaniel Ford op 6 Februari 29. voor zes maanden.

Groep Ned. Antillen

VAN HET ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

Lezing van den Heer Ir. E. F. SURINGAR over de Zuiderzee-werken, met vertooning van een rolprent van de werken, op Maandag, den 18n. Februari 1929 des avonds te 8 uur in het gebouw der Damesvereeniging Eendracht Maakt Macht (Kransgebouw), Curaçaostraat, Overzijde.

Inschrijving van nieuwe leden, dagelijks in de Willemstad bij een der Heeren H. J. Cohen Henriquez, Dr. W. Ch. de la Try Ellis of G. J. Ferguson en in de Emmastad bij den Heer J. Reitsma. Contributie gewone leden f. 5.— per jaar; beschermende leden f 10. per jaar.

„Vereeniging Suriname!"

Het Bestuur van bovengenoemde Vereeniging wacht hare leden op voor een Algemeene vergadering in het gebouw „Kransje" te 7 u. 30 m. op den avond van 20 Februari a. s.

De Secretaris

B. van Ommeren.

CURIEL'S BANK

Curaçao.

Balans per 31 December 1928.

ACTIEF.		**PASSIEF.**	
Contanten, in kluis	f 397.260.49	Kapitaal	f 500.000.—
Banken (zicht-deposito's)	„ 651.196.29	Reserve-Fonds	„ 150.000.—
Credieten in rekening-courant en gedisconteerde wissels	„ 2.619.772.61	Deposito's	„ 3.155.242.23
		Banken	„ 124.933.18
Effecten en andere geldswaardige papieren (beneden de marktwaarde)	„ 355.522.31	Risico-Fonds	„ 81.773.71
Interest (Nog te ontvangen)	„ 2.114.29	Interest (Nog te betalen)	„ 13.916.87
	f 4.025.865.99		f 4.025.865.99

3—2

Dertiende maand. Bij Beschikking van 6 Febr. l.l. is ook aan de onderwijzers der Bijzondere scholen, die uiterlijk 1 October 1928 werkzaam gesteld zijn een „dertiende maand" toegekend.

Welverdiende onderscheiding. Naar aanleiding van haar veertigjarig ambsjubilé dat Mej. ANITA BROWN onlangs als onderwijzeres aan de Bewaarschool van het St. Martinus-gesticht gevierd heeft, heeft het H. M. Koningin Wilhelmina behaagd haar de zilveren medalje van Oranje Nassau te vereeren. Van harte proficiat met deze zoo welverdiende onderscheiding.

Chile. Het Januari-nummer van „Chile" is een prachtnummer, geheel gewijd aan Nederland en Curaçao, met een reeks van portretten en gezichten van Curaçao. Hartelijk dank.

Maduro's Bank. De cijfers van de Maduro's Bank, volgens den staat dien wij in dank ontvingen, spreken eigenlijk voor zich zelf. Een bank die zulke schitterende cijfers kan overleggen, heeft eigenlijk geen aanbeveling noodig; daar de cijfers zelve de hoegrootheid van het vertrouwen van het publiek weergeven. Onze gelukwenschen aan de Directie dezer Bank, en onze beste wenschen voor een nog steeds toenemenden bloei.

In dank ontvangen. van den Heer OTTO A. CORREA een keurig zaknotitieboekje van „*Nugget*" *Polish* en enkele reclame-mesjes *Cognac Castillon.*

Maduro's Bank
Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 2.500.000

Koopt en verkoopt wissels, buitenlandsch bankpapier, coupons, gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven, Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
Safe-loketten Spaarbank.

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in locaal en vreemd geld.
Deposito's op termijn in locaal en vreemd geld.

Voorschotten en Handelscredieten.

Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Credietbrieven, Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddeelen.
Reiscredietbrieven en Chéques van de

National City Bank of New-York, New York City.

Safe-loketten.
Speciale afdeeling voor Incasso's

Afdeeling Spaarkas.

Afdeeling Assurantie.

Hamburg-Amerika-Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to Changes) **FROM CURACAO TO:**

Passenger-Ship:	Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon:	Pto. Cabello, La Guayra, Trinidad, PLYMOUTH, AMSTERDAM & HAMBURG
M. S. Magdalena	Jan. 17—18.	Jan. 29—30.
*) SS. Grunewald	Febr. 7—8.	Mar. 13.
M. S. „Orinoco"	Febr. 14—15.	Febr. 26—27.
M.S. Magdalena	Mar. 14—15.	Mar. 26—27.
SS. Rugia		Apr. 11.
*) SS. Teutonia	Apr. 2—3.	May 9.
MS. Orinoco	Apr. 11—12.	Apr. 23—24.
*) SS. Galicia	Apr. 31/May 1	June 5.
MS. Magdalena	May 9—10.	May 21—22.
*) Grunewald	May 28—29.	July 2.
MS. Orinoco	June. 6—7.	June 18—19.
*) SS. Rugia	June 25—26.	July 31.
M. S. „Magdalena"	July 4—5.	July 16—17.

Steamers marked *) call at Pto. Barrios and MEXICO, returning via Westindian Ports to Europe.

The Steamers „TEUTONIA", „RUGIA" & „GALICIA" have FIRST and THIRD CLASS accomodation. SS. „GRUNEWALD" has ONLY FIRST CLASS accomodation.

The special attention is called to the New Twin Screw Motor-Ships „ORINOCO" and „MAGDALENA". These Ships have an excellent FIRST, INTERMEDIATE and THIRD CLASS accomodation.
The „ORINOCO" and MAGDALENA" call homewardbound also at CHERBOURG.

All Ships accept Passengers and Cargo.

For further information apply to:

Edwards, Henriquez & Co.

Agents.

GRATIS.

Ik heb de eer mijn begunstigers mede te deelen, dat ik vanaf heden in ruil voor de volgende hoeveelheden bandjes van de zoo bekende sigaren HABANA en CUBA gratis zal geven

voor 25 bandjes HABANA		
„ 20 „ CUBA	}	*1 doos Noga.*
„ 500 „ HABANA		
„ 400 „ CUBA	}	*1 flesch wijn* **Ferrero.**
„ 1000 „ HABANA		
„ 800 „ CUBA	}	*1 kistje sigaren HABANA.*
„ 3000 „ HABANA		
„ 2000 „ CUBA	}	*1 pak van dril* **„Bestfit."**

OTTO A. CORREA
Eenige Distributor
4 **Heerenstraat 16**

VRAAG STEEDS

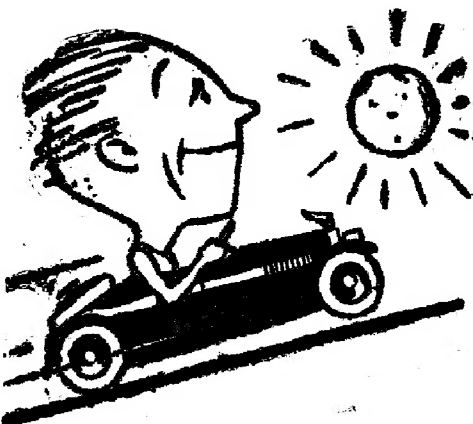
om de heerlijke beschuiten van
Huntley & Palmers
bekend over de geheele wereld
om hun onovertroffen kwaliteit.
Agent: A. B. W. LIEDER.

HUNTLEY & PALMERS ASSORTED CREAM BISCUITS

26—14

MENSING& CO. AGENTEN

Hij kent het Groote Geheim

van frissche dracht bij warm weer. Het is het dragen van ondergoed dat wereldberoemdheid heeft verworven om z'n frischheid, juiste maat en groot gemak — „B. V. D"

En hij kent nog 'n ander geheim, even belangrijk.

Hij eischt altijd het roodgeweven „B. V. D"-label, want niets zonder dat is „B. V. D"!

Wettig gedeponeerd.
The B. V. D. Company, Inc., New York
Sole Makers "B. V. D." Underwear
"NEXT TO MYSELF I LIKE 'B. V. D.' BEST"
Agenten: A. & J. C. Henriquez.

A Stitch in Time!

Let us examine your tires for small ***before*** **you have trouble.** Inspection **is free** and if repairs **are needed the cost is small.**

A small repair in time often saves thousands of miles of useful service in a tire.

Firestone

GUM-DIPPED TIRES

SOLE DISTRIBUTORS:
A. D. CAPRILES & Co.
Heerenstraat No. 20.
Sub-dealers.
Galmeyer & Co. Otrabanda.
Galmeyer & Co. Semikok
B. J. Arends Aruba.

Uw kind zal groeien

met

(Engelsche product)

Dit kindermeel heeft zyn goeden naam te danken aan zyn zuiverheid en voedzaamheid, en aan het feit, dat het kinderen gezond en sterk vormt. De moeders, die dit meel hier gedurende de 5 laatste jaren gebruikt hebben, zyn zeer tevreden over het verkregen resultaat, omdat Glaxo zoo buitengewoon goed is voor kinderen.

Heeren MENSING & Co.

HORN - LINE.

List of sailings from CURAÇAO to:

HAMBURG via Pto. Cabello, La Guaira & Trinidad:		**PTO. COLOMBIA & CARTAGENA:**	
M.S. Heinz Horn	6 January	M.S. Heinz Horn	19 December
M.S. Consul Horn	22 January	M.S. Consul Horn	7 January
M.S. INGRID HORN	3 February	M.S. INGRID HORN	18 January
M.S. Frida Horn	17 February	M.S. Frida Horn	1 February
M.S. MIMI HORN	3 March	M.S. MIMI HORN	15 February
M.S. Heinz Horn	31 March	M.S. Heinz Horn	15 March
M.S. Presidente Gomez	14 April	M.S. Presidente Gomez	28 March
M.S. INGRID HORN	28 April	M.S. INGRID HORN	11 April

SANTA MARTA:		**Kingston & Port au Prince, via Jacmel:**	
M.S. Heinz Horn	19 December	M.S. Minna Horn	17 December
M.S. Ingrid Horn	18 January	M.S. Henry Horn	25 January
M.S. Mimi Horn	15 February	M.S. Waldtraut Horn	22 February
M.S. Heinz Horn	15 March	M.S. Minna Horn	22 March
M.S. Ingrid Horn	11 April	M.S. Consul Horn	19 April

MARACAIBO: Two monthly rsailings by M.S. „Karibia II".

All ships accept cargo and passengers.

APOTHEEK
"Botica Nacional"

van EDMUND JACOBSEN, Apotheker

AMERICAN DRUGSTORE ENGLISH PHARMACY
Breedestraat, Otrabanda Telefon No. 256

Spoedige aflevering van Recepten
Patentmedicijnen en Chemicalien
Drogerijen Parfumes en Zeepen
Wijnen en Likeuren
Alle Foto-artikelen
Allerlei Soorten van
Chocolade, Suikerwaren, en Koekjes
Sigaren en Sigaretten Sodawater en Limonade
VLUGGE BEDIENING OOK AAN HUIS BEZORGEN.

SHELL PRODUCTEN.

PRIJSNOTEERING.

Gasoline ex pomp per gallon	fl.	0,68
Gasoline per blik van 5 gallons	„	3,90
Kerosine per blik van 5 gallons	„	2,75
Mineral turpentine [vervangt terpentijn]per blik	„	0,60
Smeerolien:		
„Single Shell" ex pomp per gallon	„	1,55
„Double Shell" ex pomp per gallon	„	2,—
„Triple Shell" ex pomp per gallon		2,50
Cokes per ton	„	15,—
Kero-gasolie, brandstof voor "Delco" installaties enz. per gallon	„	0,34

De levering van „Kero-Gasolie" geschiedt uitsluitend in drums van 80 gallons

CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ.

87

Vermoeid?

Win nieuwe kracht met *Sanatogen*

SLAP en lusteloos? Het is een waarschuwing van de natuur dat gij teveel van Uzelf gevergd hebt. Waarom zoudt ge door blijven sukkelen en Uw verlies aan levenskracht van kwaad tot erger laten komen?

Voor Uw lichaam en zenuwen nieuwe kracht toe met Sanatogen. Sanatogen bevat juist die stoffen — geconcentreerd melkeiwit en phosphor — die een krachtige gezondheid in bloed, zenuwen en spieren opbouwen. Met Sanatogen zult ge beter kunnen werken en toch 's avonds onvermoeid zijn.

„Er is een overvloed van bewijsmateriaal voor de waarde van Sanatogen"
schrijft het zeer hoogstaande Engelsche Medische Tijdschrift "The Lancet"

Zoovele duizenden zijn vol lof over de versterkende, opwekkende werking van Sanatogen — gebruik het ook eens enkele weken.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

Verkrijgbaar in alle Apotheken